

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 80 petiti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petiti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Diplomatska borba okrog Španije:

Angleška demarša v Rimu

Italija odločno odklanja vsako odgovornost za vojaške operacije v Španiji, vendar pa je pripravljena posredovati pri generalu Francu, da omili bombardiranje angleških ladij

London, 1. julija. br. Ker vsi protesti pri generalu Francu zaradi bombardiranja angleških parnikov niso nič zalegli in Francova letala še nadalje napadajo angleške in druge trgovske parnike, se je angleška vlada s posebno noto obrnila na italijansko vlado. Kakor poroča diplomatski sodelavec »Timesa«, je angleška vlada naprosila Mussolinija, naj vpliva na generala Franca, da ustavi nadaljne napade na tuje trgovske parnike, ker bi bila sicer Anglija prisiljena z drugimi sredstvi zaščititi svobodo morske pločbe. Angleški poslanik lord Perth je pri tej priliki opozoril italijanskega zunanjega ministra na to, da je v gotovi meri neodgovorna za te napade tudi Italija, ker se njene čete bore na strani generala Franca in s tem podpirajo njegove akcije. Italijanski zunanji minister grof Ciano je zavrnil to navedbo in kot netočno. Italija res da odkrito simpatizira z generalom Francu in mu je zagotovila svojo podporo na mednarodnem polju, toda čete, ki so v Španiji, so izključno pod njegovim poveljstvom in nima italijanska vlada na uporabo teh čet in

na vojaške akcije generala Franca absolutno nobenega vpliva. Italija spoštuje neodvisnost Španije in se ne želi v nobenem pogledu vmešavati v špansko državljansko vojno. V kolikor pa je združljivo s tem stališčem Italije, pa je italijanska vlada pripravljena posredovati pri generalu Francu, da omili bombardiranje tujih parnikov, prepušča pa seveda popolnoma njegovi odločitvi, kje in kako uporablja posamezne vrste orožja, ki so mu na razpolago.

Italijanski listi so ogorčeni nad angleškimi in francoskimi tiskom, ki smatrala Italijo za soodgovorno za početje generala Franca. »Giornale d'Italia« v daljšem članku pobija take trditve in jih označuje za manevar, ki naj bi prisilil Italijo, da se okreče generalu Francu, česar pa Italija ne bo nikdar dopustila. List ponovno naglašja, da želi Italija zmago generala Franca za vsako ceno, ker bi vsako drugo rešitev španskega vprašanja smatrala za ogrožanje svojih lastnih interesov. Kljub temu stališču Italije pa se doznava, da je general Franco na pobudo iz Rima že izdal

nalog svojim letalskim enotam, naj se skrbno izogibajo napadom na angleške ladje. Zato pa se je zopet začelo bombardiranje mest v zaledju.

Francoski socialisti za otvoritev meje

Pariz, 1. jul. AA. Izvršni odbor socialistične stranke je na svoji seji sklenil, naj odposlanstvo stranke v Blumom na čelu obišče min. predsednika Daladiera in mu izroči predlog socialistične stranke, da se naj španska meja zopet odpre.

Franco bombardira dalje Nov letalski napad na Barcelono

London, 1. julija. br. Španski poslanik je izročil danes zunanjemu ministru Halifaxu noto španske republikanske vlade, v kateri predlaga, naj se preiskava o bombardiranju nezaščitenih mest razširi tudi na bombardiranje Blanesa, ki so ga večeraj bombardirala Francova letala. Pri tem je bilo 9 ljudi ubitih, 39 ljudi pa ranjenih. V

Odstop poveljnika italijanskih legionarjev

Pariz, 1. jul. o. »Oeuvre« poroča, da je general Bastico, vrhovni poveljnik italijanskih sil v Španiji, podal ostavko.

Franco poslanik pri papežu

Rim, 1. jul. o. Papež je sprejel v Castel Gandolfo novega poslanika nacionalistične Španije, don Mesio, ki mu je izročil svoja akreditivna pisma.

Politični obzornik

Milanski »Corriere della sera« je objavil pod naslovom »Stojadino« dolg članek o delovanju in politiki dr. Stojadina kot ministrskega predsednika in ministra zunanjih del. Konec članka se glasi: »Fasistična Italija spremlja sren razvoj delovanja in politike dr. Stojadina z iskreno prisrčnostjo in s toplimi željami za uspeh in poštino gospodu Stojadinoviču se enkrat svoj pozdrav.«

Proslava dr. Mačkovega rojstnega dne

Kakor je znano, je rojstni dan dr. Mačka 17. julija, njegov god pa 15. julija. Kakor druga leta, tako hočejo njegovi pristaši tudi letos na posebno svečan praznovati ta dan. V Zagrebu je bil izvoljen poseben odbor, ki ima nalogo, da organizira proslavo dr. Mačkovega rojstnega dne. Predsednik tega odbora je dr. Ziga Scholl, podpredsednik dr. Josip Reberski, tajnik Milan Arko, blaginjak pa dr. Teodor Šek. Kakor lani, bo tudi letos v Zagrebu na Mačkov rojstni dan revija vseh mačkovskih organizacij. Dr. Maček bo na postavljenem odru, obdan od svojih ožjih sodelavcev, sprejemal čestitke. Na belcu menda letos ne bo jahal, marveč se bo vozil v avtu.

Brez slovanske ni jugoslovanske bodočnosti!

V »Jugoslovenskih novinah« piše Munib Osmanagić: Šele potem, ko bomo po vzletu in po heroizmu naših jugoslovenskih napornikov došli velikim in težkim časom, bomo mogli tako, kakor je treba, izpolnjevati svoje slovanske dolžnosti. Te dolžnosti so stvar naše vesti, pa tudi življenjski narodni interes. Te dolžnosti pa ne bomo mogli izpolnjevati samo s pesmijo in z iluzijami. Potrebna so vidna in prepričljiva dela, ako se dejansko želi, da »Slovani« se živijo. Naš delež, naš tribut v bodoči slovanski solidarnosti se torej ne bo meril po praznih besedah in simpatijah od slučaja do slučaja, on se bo cenil samo po oni dejanski meri moči in požrtvovanja, s katero bomo znali čuvati in braniti splošno slovansko stvar. Zakaj prilike okrog nas in v svetu zahtevajo mnogo težji in realnejši izraz vseslovanske bratstva, one zahtevajo, da se to bratstvo vidi skozi lik stvari, skozi prizmo dogodkov tako, da bi bilo čim najbolj prepričljivo in čim bolj učinkovito. Takrat se bo uveljavila ona velika istina, da brez slovanske tudi ni jugoslovanske bodočnosti. Posebno v teh veličastnih dneh vseslovanskega zlata pridemo v položaj, da bomo to globoko občutili in v vsej resnosti preživeli. Poleg vseh zunanjih manifestacij, tako lepih in ganljivih, se bo zahtevalo še nekaj več: da spregovorijo živi duhi!...

Pojde-li dr. Maček v Beograd ali ne pojde?

Zabeležili smo že vest »Obzora«, da napravi dr. Maček protibolski šefom srbske združene opozicije v nedeljo 3. julija, priponili pa smo takoj, da je »Obzore« dokaj nezanesljiv informator in da je zaradi tega treba vse sprejeti z veliko skepsa. O stvari je spregovoril sedaj tudi »Hrvatski dnevnik«, ki je, kakor je znano, osebno govoril dr. Vladka Mačka. List reagira na »Obzorovo« vest in pravi: »Gotovo je, da se bodo dr. Maček in šefi srbske združene opozicije ponovno sestali, toda kje bo to in kdaj bo to, o tem oni sploh niso dali še nobene izjave. To se bo izvedelo, ko bo za to čas in se ne bo ničesar zatajilo, kar bo potrebno vedeti.« Na »Obzorovo« adresu je dr. Mačkov organ naslovil tole zapiskajo: »Naravnost zabavno je tekmovanje listov, kdaj bo točneje javil, kdaj se sestane dr. Maček s predstavnikmi srbske združene opozicije. Beležijo se različni datumi, kakor da bi bilo sploh važno, bodoli se oni sestali tega ali onega dne. Nekdo je očitno zaradi tega močno nestrpljiv. Toda dr. Maček in združena opozicija ne uravnava svoja postopanja po razpoloženju in željah tretjih, marveč po onih interesih, ki so jim skupni in o katerih so se že do sedaj pogajali.«

Poskus zastrupljenja Ježova

Pariz, 1. jul. h. »Paris Mid« objavlja od svojega poročevalca v Rigi vest, da je sovjetska policija odkrila pretekli teden široko razporejeno zaroto, katere žrtve naj bi med drugimi postal ljudski komisar notranjih zadev Ježov, katerega naj bi njegov kuhar, Litvanec Plakitis, zastrupil. Takoj po odkritju zarote so bile izvedene strojne aretacije. Med aretiranci je tudi mnogo uradnikov GPU, ki bodo sojeni po posebnih komisijah pod predsedstvom samega Ježova.

Borzna poročila.

Carli, 1. julija. Beograd 10, Pariz 12.14, London 21.05, New York 48, Bruselj 73.95, Milan 22.95, Amsterdam 221.375, Berlin 175.70, Dunaj 30, Praga 15.13, Varšava 32, Bukarešta 3.25.

Dr. Beneš o ciljih ČSR

Skladno sodelovanje za gospodarsko okrepitev in mirno sožitje vseh državljanov

Praga, 1. julija. h. Prezident dr. Beneš je bil večeraj na praški tehniški visoki šoli promoviran za častnega doktorja trgovske znanosti. Pri tej priliki je imel pomemben govor, v katerem se je bavil z mednarodnimi trgovsko-političnimi težkočami. Kljub vsem težkočam pa smatra, da je glede bodočega gospodarskega in finančnega razvoja češkoslovaške republike optimizem popolnoma na mestu. Češkoslovaškemu izvozu se nudi še številne možnosti, zlasti v državah, ki jih je češkoslovaško gospodarstvo doslej več ali manj zanemarjalo. Dr. Beneš se je izrazil proti naziraju, da je avtarkija edini vir moči države in blagostanja prebivalstva. Trgovina, zlasti mednarodna trgovina, imata tudi veliko mirovno poslanstvo. Češkoslovaška se zavezuje, da je na enem najvažnejših gospodarskih križišč Evrope. Da bo mogla pravilno in uspešno vršiti svojo gospodarsko nalogo, je predvsem potrebno, da je tudi politično močna. Zato se morajo vsi sloji prebivalstva brez razlike združiti v gospodarskem delu. Prepričan sem, je naglasil prezident, da bodo v najkrajšem času v prihodnjih dneh in tednih pravilno in zadovoljivo rešena vsa narodnostna vprašanja: da bomo ohranili zdravo gospodarstvo in zdrave finance, ter da bo Češkoslovaška izšla iz sedanje krize še močnejša. Vsa vprašanja hočemo rešiti lojalno in hočemo ustvariti resničen medsebojni fair play. V interesu lastne države in mednarodnega sodelovanja hočemo iti do skrajnih mej tega, kar nam dovoljujejo politične razmere. Prezident republike je končno izrazil prepričanje, da bodo vse odgovorne politične stranke sporazumno lojalno in v popolni solidarnosti sodelovale pri tem velikem skupnem in odgovornem delu. Hočemo pa imeti v državi ne samo popolno lojalnost, marveč red in mir in spoštovanje zakonov, ki morajo veljati za vse enako in morajo jamčiti individualno svobodo in svobodo prepričanja. Končno je dr. Beneš izrazil čvrsto vero, da bo mir v Evropi ohranjen.

Posvetovanja o narodnostnem statutu

Praga, 1. jul. h. Večeraj popoldne se je v predsedstvu poslanske zbornice nadaljevalo posvetovanje zastopnikov vladnih strank in predsednikov poslanskih klubov o narodnostnem statutu. Na današnjem sestanku sta finančni minister dr. Kalfus in guverner Narodne banke dr. Engliš podala obširno poročilo o finančnih in gospodarskih smernicah narodnostnega statuta. Posvetovanje se je zavleklo do pozno večer in bo o njem objavljen uradni komuniké »Duh časa«, glasilo socialno-demokratske stranke v Ostravi, poroča, da ni verjetno, da bi se poslanska zbornica sestala neposredno po sokolskem zletu sredi julija, marveč da bo sklicana šele v začetku avgusta. Danes opoldne je predsednik vlade dr. Hodža nadaljeval svoje razgovore z zastopniki nemške socialno-demokratske stranke.

Popoln red in mir v čsl. kopalniščih

Praga, 1. julija. b. Glede na razne neosnovane govorice o položaju v češkoslovaških letovističnih na sudetskem ozemlju, je predsedstvo čsl. tujakoprometnega urada izvedlo v nekaterih letovističnih, kakor na primer v Karlovih Varih in Marijanských Laz-

nih, ogled na licu mesta. Z zadovoljstvom je bilo mogoče ugotoviti, da so vse govorice brez sleherne podlage, kajti v obeh letovističnih vladah popoln red in mir. Ni torej nobenega povoda, da bi inozemski gosti opustili svoja nameravana bivanja v čsl. letovističnih.

Gospodarska pogajanja ČSR z Nemčijo

Praga, 1. jul. h. Gospodarska pogajanja med Nemčijo in Češkoslovaško se bodo v smislu sporazuma med obojema vladama nadaljevala konec avgusta ali v začetku septembra v Pragi. Pri teh pogajanjih bodo razpravljali v glavnem o carinsko tarifnih vprašanjih.

Nova pomorska pogodba

London, 1. julija. h. Prvi lord admiralete Duff Cooper je v spodnji zbornici sporočil, da je med Anglijo, Francijo in Zedinjenimi državami sklenjena in tudi že podpisana nova pomorska pogodba. Po tej pogodbi smejo omenjene tri države graditi vojne ladje s tonažo do 45.000 ton.

Vročinski val prihaja

Bukarešta, 1. julija. w. Vso Rumunijo je zajel vročinski val. Zadnje dni beležijo rekordne temperature. Večeraj opoldne je bilo v Bukarešti v senci 38, na soncu pa 53 stopinj Celzija. Zaradi izredne vročine je nastala suša in ponekod je primanjkuje vode.

Budimpešta, 1. julija. w. V Budimpešti je bilo v pretekli noči 30 stopinj, danes dopoldne pa 37 stopinj v senci. Na južnem Madžarskem so zabeležili rekordno temperaturo 39 stopinj v senci. Vročina je zadnjih 24 ur zahtevala v Budimpešti več smrtnih žrtev: trije so umrli za sončarico, trije pa so utonili pri kopanju. Reševalci so morali intervenirati v 120 primerih.

300 tisoč hiš porušenih na Japonskem

Tokio, 1. julija. w. Notranje ministrstvo je izdalo sredi uradno poročilo o vremenški katastrofi, ki je zadela Japonsko. Po dosedanjih ugotovitvah je katastrofa zahtevala 1200 smrtnih žrtev, več 100 ljudi pa je ranjenih. 300.000 hiš je uničila poplava. Voda je porušila 104 mostove. Med mesti je najhujše prizadeta prestolnica.

Železniški kralj

Vanderbildt umrl

New York, 1. jul. AA. Večeraj je umrl znan ameriški bogataš in lastnik ene največjih železniških družb, Friderik Vanderbildt. Dosegel je starost 82 let. Bil je znan tudi kot lastnik jacht, s katerimi je križaril po raznih morjih.

Smrtna kazen za vohune v Franciji

Pariz, 1. jul. br. S posebno uredbo z zakonsko močjo so poostrene kazni za vohunstvo. Smrtna kazen za vohunstvo se je doslej izvajala v Franciji samo v vojnem času, s to uredbo pa se uvaša smrtna kazen v mirnem času. Ta ukrep utemeljujejo s tem, da se je v zadnjih dveh letih vohunstvo silno razpelo in da interes državne obrambe nujno zahteva energične ukrepe proti temu zlu.

Japonski mirovni pogoji

Kitajci bi se morali brezpogojno udati in plačati še vojno odškodnino

Sanghaj, 1. julija. AA. Havas: Krožijo vesti, da je Japonska že večkrat poskušala v Hankovu začeti pogajanja za mir in sicer s posredovanjem nekaterih članov kitajske severne in osrednje vlade. Te vlade so kakor znano pod nadzorstvom Japonske. Mirovni pogoji bi obsegali 4 točke in jih je jasneje razložil že tedanji japonski zunanji minister Hirota:

1. Kitajska mora pristopiti k protikomunističnemu bloku.

2. Med Japonsko, Mandžukojem in Kitajsko se mora ustanoviti gospodarska zveza.

Politična amnestija v Turčiji

Vse kazni za politične delikte odpuščene — Emigranti se lahko vrnejo

Ankara, 1. julija. Večeraj je parlament sprejel zakon o politični amnestiji, s katerim so pomilostili vsi politični kaznjenci, ki so bili obsojeni po nastopu sedanje države 1. 1923. Prav tako oprosta amnestijski zakon vsake kazni vse politične begunce, ki so se zatekli v inozemstvo. Gre za okrog 150 uglednih turških politikov, ki so po 1. 1923. pobegnili v inozemstvo. Vsi se sedaj lahko svobodno vrnejo v domovino. Vrnjeno jim bo tudi svojačasno zaplenjeno premoženje.

Preden so poslanci glasovali o večjih pooblastilih vladi, je govoril predsednik vlade Dželal Bajar o notranji in zunanji politiki

Francosko-turška pogajanja

Načelni sporazum je že dosežen

Pariz, 1. jul. o. V Parizu je zavladal optimizem glede na razvoj francosko-turških pogajanj. Turški poslanik je imel danes ponovno daljši razgovor z zunanjim ministrom Bonnetom. Na Quayu d'Orsay zatrdjuje, da se pogajanja bližajo koncu in da je bil že o večini problemov, ki jih je treba urediti, dosežen načelni sporazum. V aleksandrijskem sandžaku so že vkrakale turške čete, sodelujejo s francoskimi pri vzdrževanju reda in mira. Pogajanja v Parizu bodo že te dni končana in je pričakovati, da bo še ta teden sklenjen in objavljen sporazum.

Pariz, 1. julija. b. Se vedno je opaziti izredno živahno diplomatsko aktivnost zunanjega ministristva. Bonnet je tudi večeraj in danes sprejel več tujih diplomatov, med njimi najprej ameriškega poslanika v Parizu Williama Bullita, nato pa generalnega tajnika DN Avenola, turškega poslanika Suada Davasa, s katerim je ostal v dolgem razgovoru, ki se je nanašal na ureditev vseh spornih vprašanj med Francijo in Turčijo, ter končno še poljskega poslanika Lukaszewicza in angleškega poslanika Phippsa.

O Bonnetovem razgovoru s poljskim poslanikom objavlja agencija Havas kratko poročilo, v katerem poudarja, da je poljski poslanik po svojem povratku iz Varšave sporočil Bonnetu odgovor poljske vlade na pobudo francoskega zunanjega ministristva za razčiščenje in poglobitev francosko-poljskih odnosov. Odgovor poljske vlade je v večstem pogledu zadovoljiv in je v francoskih diplomatskih krogih napravil dober vtis.

Plebiscit o kazenskem zakoniku v Švici

Bern, 1. julija. b. V nedeljo 3. julija bo v vsej Švici ljudsko glasovanje o uvedbi enotnega kazenskega zakonika, ki naj bi zamenjal posamezne kantonalne kazenske zakonike, po katerih so se doslej sodili prestopki v posameznih kantonih. Leta 1898. je bila namreč švicarska ustava spremenjena v tem smislu, da je prešla na zvezne organe tudi pravica zakonodaje na področju kazenskega in civilnega prava. Enoten civilni zakonik je v veljavi že od leta 1911., dočim je bilo besedišče enotnega zakonika izgotovljeno šele letos in se bodo v nedeljo izrekli o njem vsi švicarski de-

svojne vlade. Poudaril je predvsem kreditni sporazum z Anglijo, do česar je moglo priti samo zaradi pristnih prijateljskih zvez, ki vezeta obe državi. Zlasti je poudarjal, da bo turška vlada plačala vse zunanje dolgovne v celoti v turških lirah. Končno je dejal, da se nadaljujejo neposredna pogajanja s Francijo glede aleksandrijskega sandžaka in sicer v ožračju popolnega in doslednega popuščanja napačnosti. Pri pogajanjih stoji Turčija odločno na stališču, da mora braniti svoje zakonite pravice. Zasedanje je bilo nato zaključeno in je parlament odšel na počitnice.

zu Williama Bullita, nato pa generalnega tajnika DN Avenola, turškega poslanika Suada Davasa, s katerim je ostal v dolgem razgovoru, ki se je nanašal na ureditev vseh spornih vprašanj med Francijo in Turčijo, ter končno še poljskega poslanika Lukaszewicza in angleškega poslanika Phippsa.

O Bonnetovem razgovoru s poljskim poslanikom objavlja agencija Havas kratko poročilo, v katerem poudarja, da je poljski poslanik po svojem povratku iz Varšave sporočil Bonnetu odgovor poljske vlade na pobudo francoskega zunanjega ministristva za razčiščenje in poglobitev francosko-poljskih odnosov. Odgovor poljske vlade je v večstem pogledu zadovoljiv in je v francoskih diplomatskih krogih napravil dober vtis.

Moskva — Vladivostok

Moskva, 1. jul. b. Letaka Kokinaki in Briandijaki sta poslala Stalinu brzojavno ele vsebino: Ispolniti ova nalogo, ki nama je bila poverjena. Progo Moskva — Vladivostok ova prebrata in št. 12.

